Emilia Andersson-Bakken

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning, Universitetet i Oslo

Jonas Bakken

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning, Universitetet i Oslo

Forskere i norske avisers dekning av skole

Sammendrag

Skolen er stadig i medienes søkelys, og i denne artikkelen ser vi nærmere på hvordan forskere bidrar med sine fagkunnskaper i skoledebatten i mediene. Den problemstillingen vi ønsker å besvare, er: Hva kjennetegner forskeres deltakelse i norske avisers dekning av skole? For å svare på dette har vi gjort en analyse av samtlige artikler om skole i VG, Bergens Tidende og Aftenposten i 2013. Resultatene viser at det forekommer en navngitt forsker i ca. 12 % av avisenes artikler om skole (209 av 1712 artikler). Det er imidlertid forskjell mellom avisene, og i VG opptrer det forskere i ca. 24 % av artiklene om skole, mens andelen både i Aftenposten og BT er ca. 11 %. Undersøkelsen viser videre at det er mange forskere som får mulighet til å uttale seg om skole i disse tre avisene, men at det store flertallet av disse kun uttaler seg én gang. Vi fant også at forskere ofte uttaler seg om rammene for skolens undervisningsvirksomhet, og sjelden om det som foregår i klasserommene. Resultatene av vår empiriske undersøkelse stemmer i stor grad overens med hovedtendensene i tidligere studier av forskere i avisene, noe som indikerer at forskernes deltakelse i norske avisers skoledekning ikke skiller seg markant ut fra den deltakelsen forskere har i avisene generelt, på de fleste av våre undersøkte variabler. Våre resultater peker imidlertid på én viktig forskjell: Forskere ser ut til å være uvanlig godt synlige i norske avisers dekning av skole.

Nøkkelord: skoleforskning, media, forskningsformidling

Abstract

School is a frequently debated topic in the media, and this article investigates how researchers contribute with their knowledge in this media debate. The research question is: What characterizes researcher participation in Norwegian newspaper coverage of school? To answer this question we have analyzed all articles about school in the Norwegian newspapers VG, Bergens Tidende and Aftenposten during 2013. The results show that there is a named researcher in about 12 % of the newspaper articles about school (209 of 1712 articles). However, there are differences between the newspapers: In VG researchers appear in about 24 % of the articles about school, while the corresponding

number in both Aftenposten and BT is about 11 %. The analysis shows that although many researchers comment on school issues in the three newspapers, a large majority of these appear only once; indicating that few educational researchers are continually active in such media debates. Furthermore, researchers often comment on context factors, and rarely about what goes on in the classrooms. The results in this study concur to a large extent with the findings in previous studies about researchers in the newspapers, indicating that researchers' participation in Norwegian newspaper coverage of school does not differ significantly from researcher participation in newspapers in general, in most of the variables we have examined, except from one important difference: Researchers seem to have an unusually visible presence in Norwegian newspaper coverage of school.

Key words: school research, media, science communication

Innledning

Skole er et tema som engasjerer mange, og i norske medier møter vi daglig et mylder av stemmer som kjemper for å få sine meninger om skolen hørt. Det kan være alt fra politikere på nasjonalt og lokalt plan, via forvaltningsorganer og organisasjoner, til skoleledere, lærere, elever og foreldre – og allment engasjerte samfunnsdebattanter. I denne artikkelen vil vi se nærmere på én av de mange gruppene som deltar i den offentlige skoledebatten, nemlig de som er ansatt ved universiteter, høyskoler eller forskningsinstitutter for å forske på temaer som vedrører skolen. Problemstillingen vi søker å besvare, er: *Hva kjennetegner forskeres deltakelse i norske avisers dekning av skole?* Vi vil gjøre en kvantitativ undersøkelse som tar for seg både omfanget og arten av forskernes deltakelse.

En slik undersøkelse plasserer seg i grenselandet mellom medieforskning og skoleforskning, og resultatene vil kunne være av interesse innenfor begge fagfelt. I medieforskningen er medienes bruk av forskere foreløpig lite undersøkt i Norge, om enn noe mer internasjonalt (Albæk, 2011), og de få studiene som er gjort av forskeres deltakelse i norske medier (Ottosen, 1988; Eide & Ottosen, 1994; Hornmoen, 2010; Bakken & Kjeldsen, 2013), har ikke spesifikt tatt for seg medieoppslag om skole. For skoleforskningens del vil resultatene av denne undersøkelsen kunne gi økt innsikt i hvordan dette fagfeltet skjøtter sitt lovfestede formidlingsoppdrag og bringer forskningsbasert kunnskap ut til et større publikum. Mens det fins sterke insentiver for både institusjoner og enkeltforskere til å bedrive forskning og undervisning, blir ikke formidling til offentligheten belønnet på samme måte, og det er i stor grad opp til de enkelte forskerne om de vil oppsøke mediene, eller om de vil stille opp når en journalist

kontakter dem. Det er dermed en risiko for at mange forskere velger å nedprioritere formidlingsoppdraget.

For utdanningssektoren er det imidlertid viktig at forskere deltar i mediedebatten om skolen. Som Elstad poengterer i sin studie av PISA-undersøkelsenes betydning for norsk skole, kan den dagsorden som settes i mediene, påvirke skolepolitikere og derigjennom også "vilkårene for pedagogisk virksomhet i skolen" (Elstad, 2010, s. 109). Og veien fra medieoppslag til praktiske konsekvenser kan være kort. For eksempel publiserer *Bergens Tidende* en sak 14. april 2013 om at lærerstudenter ved Høgskolen i Bergen mener at studiet ikke har forberedt dem godt nok på å håndtere mobbing i skolen. Samme dag får studentene støtte av statssekretær Elisabet Dahle i Kunnskapsdepartementet, som sier til *BT*: "Vi forventer at de blir lyttet til" (Tjeldflåt & Åkernes, 2013, s. 3). 2. mai, knapt tre uker senere, melder *BT* at høgskolen nå er i ferd med å revidere pensumet i lærerutdanningen. Når mediene kan ha så stor påvirkningskraft innenfor utdanningssektoren, burde det være i både samfunnets og forskernes egen interesse at forskningsbasert kunnskap er med på å prege medienes dagorden.

Teori

Tidligere studier av forskeres deltakelse i media har blitt gjort med ulike teoretiske utgangspunkt og forskningsinteresser. Én forskningstradisjon, som blant annet står sterkt i USA (Friedman, Dunwoody & Rodgers, 1986; Friedman, Dunwoody & Rodgers, 1999), fokuserer særlig på forskernes og journalistenes profesjonelle roller og den interaksjonen som foregår mellom disse når et forskningsfunn skal formidles til offentligheten via mediene. Et gjennomgående funn i slike studier er at journalister de senere årene har gått fra å være mer eller mindre passive talerør for forskere til å bli langt mer kritiske og i større grad sette ulike forskere og forskningsfunn opp mot hverandre (se f.eks. Hornmoen, 2010; Nelkin, 1995; Stocking, 1999; Zehr, 1999).

Andre studier har et sosiologisk utgangspunkt og fokuserer på forskernes og den forskningsbaserte kunnskapens funksjon i samfunnet. For eksempel bygger Albæk, Christiansen og Togeby (2002) sin omfattende studie av forskere i danske medier på Giddens' teorier om samfunnets økende refleksivitet. Et kjennetegn på det moderne samfunnet er, ifølge Giddens (1990), at vi som individer eller institusjoner i stor grad reflekterer over hvem vi er, og hvorfor vi handler slik vi gjør, og når vi møter ny kunnskap, tar vi vedtatte sannheter og innarbeidede handlingsmønstre opp til revisjon. Den nye kunnskapen er imidlertid ikke i utgangspunktet allment tilgjengelig, men skapes innenfor spesialiserte sektorer, og derfor har, mener Albæk et al., forskere fått stadig større plass i mediene: "Vi er i vort daglige virke afhængige af utallige specialiserede videnssystemer, som vi ikke umiddelbart forstår. Er der behov for

viden eller debat om sådanne systemer, vil det være helt naturlig, at mediene henvender sig netop til de eksperter, der har viden på feltet." (Albæk et al., 2002, s. 13)

Det er et slikt sosiologisk perspektiv som ligger til grunn for vår undersøkelse. Ved å undersøke omfanget og arten av forskeres deltakelse i avisenes dekning av skole vil vi kunne si noe om hvordan den forskningsbaserte kunnskapen spiller inn i den offentlige refleksjonen om hva skolen er, og hvordan skolen skal drives. Vi vil imidlertid bemerke at skole kan skille seg noe fra de spesialiserte vitenssystemene som Albæk et al. (2002) refererer til. Skole er nemlig et tema som de fleste har erfaring med og meninger om, i kraft av å ha gått på skolen selv, å ha barn som går der, å jobbe der som lærer eller skoleleder eller å drive skole som lokalpolitiker eller ansatt i skoleetaten. Skoleforskere er dermed i en ganske sterk konkurransesituasjon om å bli hørt og få være med på å informere den offentlige refleksjonen, som ikke nødvendigvis forskere på andre fagfelt opplever. Det blir derfor spesielt interessant å se på omfanget av forskeres deltakelse i mediene i dekningen av nettopp skolesaker.

Tidligere forskning

Det er ikke tidligere gjort undersøkelser av forskeres deltakelse i norske mediers dekning av skole, så vi har begrenset grunnlag i forskningslitteraturen for å framsette hypoteser om hva svaret på problemstillingen vår kan bli. De studiene som fins om medias bruk av forskere fra andre fagfelt, kan imidlertid gi en viss indikasjon om hva vi kan finne, og ikke minst tjene som inspirasjon for utformingen av vår egen undersøkelse. I den følgende gjennomgangen av forskningslitteratur på feltet vil vi – i tillegg til de få norske studiene som er gjort – særlig fokusere på resultater fra danske studier. Dette gjør vi blant annet fordi mange av de største undersøkelsene som er gjort av medienes bruk av forskere de senere årene, er gjort nettopp i Danmark (Albæk, 2011; Albæk et al., 2002; Albæk, Christiansen, & Togeby, 2003; Albæk, Elmelund-Præstekær, Hopmann, & Klemmensen, 2011; Horsbøl, 2010). I tillegg fins det forskning som viser at det er mange likhetstrekk mellom forskernes roller i danske og norske aviser (Bakken & Kjeldsen, 2013), noe som gir grunn til å anta at resultater fra danske studier kan ha en viss relevans for vår undersøkelse av norske forhold.

I studier av hvordan forskeres deltakelse i aviser og andre medier har endret seg de siste tiårene, er det særlig tre utviklingstendenser som kommer klart til syne. Den første er at forskere – og andre typer eksperter – blir stadig mer synlige i mediene (Albæk et al., 2002; Albæk et al., 2011; Bakken & Kjeldsen, 2013; Eide & Ottosen, 1994; Hornmoen, 2010). Blant annet fant Albæk et al. (2002) i sin omfattende studie av tre danske aviser i perioden 1961–2001 at antallet avisartikler med forskere pr. årgang økte til det sjudobbelte i løpet av

disse 40 årene. Den avisen som oftest trakk i forskere, *Politiken*, hadde i 2001 en navngitt forsker i 6,5 % av sine artikler; 40 år tidligere var andelen kun 1,2 %. Antallet forskere som opptrer i mediene, har også økt. Albæk et al. (2002) registrerte 89 navngitte forskere i tre danske aviser i løpet av en måned i 1961; i løpet av samme måned i 2001 var tallet 562.

En annen tendens er at det har skjedd et skifte i hvilke fagfelt som er mest synlige i mediene. Tidligere var det forskere fra naturfagene som dominerte, mens det nå er samfunnsfagene som har overtatt hegemoniet (Albæk et al., 2002). Én forklaring på denne utviklingen er den sterke økningen som har skjedd i bruken av forskere og andre eksperter innenfor den politiske journalistikken, og der er de samfunnsfaglige forskerne de mest relevante bidragsyterne (Albæk et al., 2002; Albæk et al., 2011; Brewer & Sigelman, 2002; Hopmann & Strömback, 2010; Horsbøl, 2010).

En tredje tendens er at forskernes oppdrag i mediene har endret seg. Mens forskere før stilte opp i media først og fremst for å formidle faget sitt og sine egne forskningsresultater, opptrer de nå i stadig større grad som ekspertkommentatorer i forbindelse med dagsaktuelle nyhetssaker (Albæk et al., 2002; Albæk et al., 2011; Bakken & Kjeldsen, 2013; Hornmoen, 2010; Horsbøl, 2010; Ottosen, 1988). Blant annet fant Bakken og Kjeldsen at når forskere eller andre typer eksperter på retorikk uttaler seg i norske aviser, er det i ca. 73 % av tilfellene for å kommentere nyhetssaker; i kun ca. 27 % av avisartiklene formidler ekspertene retorisk fagkunnskap eller egen forskning.

I sin klassiske studie av forskningsjournalstikk i britiske medier utfordret Hansen og Dickinson (1992) forestillingen om at det er journalisten som er den aktive parten når forskningssaker i media blir til, og viste at hele 23 % av forskningssakene var initiert av forskeren selv. Studier har også vist at mange forskere bidrar i mediene gjennom tekster de har skrevet selv, slik som kronikker, leserinnlegg og kommentarartikler. Albæk et al. (2002) fant at ca. 20 % av artiklene om forskere og forskning i danske aviser var skrevet av forskerne selv, og andelen egenskrevne tekster var spesielt høy innenfor humaniora og samfunnsfagene. Bakken og Kjeldsen (2013) fant at ca. 18 % av norske avisartikler der en retorikkekspert opptrådte, var skrevet av eksperten selv.

Et annet gjennomgående funn er at medieoppmerksomheten på ingen måte er jevnt fordelt blant forskerne. Selv om antallet forskere i mediene har økt kraftig, opptrer flertallet av forskerne kun én eller noen ytterst få ganger hver; både i Norge og i flere andre land er det nemlig en klar tendens til at en liten gruppe forskere stadig kontaktes av – eller selv tar kontakt med – mediene og inntar en rolle som talspersoner for sine fagområder (Albæk, 2011; Bakken & Kjeldsen, 2013; Eide & Ottosen, 1994; Goodell, 1977; Kyvik, 2001; Ottosen, 1988). For eksempel fant Bakken og Kjeldsen (2013) at én person alene sto for over halvparten av alle ekspertuttalelser om retorikk i danske aviser. I Norge var tendensen mye av den samme, om enn ikke like ekstrem: Her var det et knippe på tre personer som sto for flertallet av uttalelsene.

Forskningsdesign og forskningsspørsmål

Den overordnede problemstillingen for denne studien er som nevnt: *Hva kjennetegner forskeres deltagelse i norske avisers dekning av skole?* "Forsker" vil vi i denne sammenheng definere som en person som i en avisartikkel eksplisitt identifiseres som ansatt ved et universitet, en høyskole eller et forskningsinstitutt i en vitenskapelig stilling, slik som professor, forsker, førsteamanuensis eller stipendiat. Vi vil ikke sette som forutsetning at personen har forskerstilling i pedagogikk, fagdidaktikk eller et annet fag som er nært forbundet med skole; så lenge personen er forsker og uttaler seg om skole, vil han eller hun være relevant for vår undersøkelse. Som "dekning av skole" vil vi regne alle avisartikler, uansett sjanger, som omhandler skolesystemet generelt eller én eller flere konkrete skoler og den virksomheten som foregår der. Vi vil ikke ta for oss artikler om barnehage eller høyere utdanning, men har valgt å inkludere artikler om lærerutdanning, da dette er nært forbundet med skolens virksomhet.

Vi har valgt et deskriptivt forskningsdesign der vi gjennom en kvantitativ innholdsanalyse søker å kartlegge ulike variabler rundt forskeres deltagelse i norske aviser. For å belyse studiens overordnede problemstilling har vi formulert fem spesifikke forskningsspørsmål som vil bli gjenstand for en empirisk undersøkelse. For det første vil vi undersøke *hvor ofte forskere opptrer i avisenes artikler om skole*. Den sterke økningen i forskeres tilstedeværelse i mediene generelt gir grunn til å anta at forskere vil være klart synlige også i skolesaker. For det andre vil vi undersøke *hvilke forskere som uttaler seg om skole*. Er det noen få forskere som stadig dukker opp, slik tidligere studier indikerer? Og hvilke institusjoner er forskerne tilknyttet? For det tredje vil vi lage en tematisk kategorisering av avisartikler der forskere uttaler seg om skole, og undersøke *hvor ofte forskerne uttaler seg om ulike temaer vedrørende skole*. Det fjerde forskningsspørsmålet er *hva forskerne gjør i avisene*: Hvor ofte formidler de forskning, og hvor ofte kommenterer de aktuelle nyhetssaker? Tidligere studier viser at kommentering av nyhetssaker har blitt forskernes primære oppgave i mediene, så det er ikke usannsynlig at vi vil finne noe liknende i avissaker som omhandler skole. Det femte forskningsspørsmålet dreier seg om *hvordan forskeren har bidratt i produksjonen av avisartikkelen*: Hvor ofte blir forskerne gjengitt i tekster skrevet av journalister og andre, og hvor ofte har forskerne skrevet teksten selv? Forskningsgjennomgangen viste at forskere i humanistiske og samfunnsfaglige disipliner ofte bidrar i avisene med egenskrevne tekster, og det samme kan godt være tilfelle for forskere som uttaler seg om skole.

Materiale og metode

For å besvare forskningsspørsmålene, og derigjennom si noe om omfanget og arten av forskernes deltakelse i norske avisers dekning av skole, har vi undersøkt samtlige utgaver av tre papirbaserte aviser gjennom ett år, nærmere bestemt 2013. Vi valgte å ta for oss et helt år fordi det sannsynligvis vil være visse perioder i løpet av et år, samt bestemte hendelser, som innbyr til mer utstrakt dekning av skole enn andre. Dette kan for eksempel være skolestart, eksamenstid og publisering av resultater fra nasjonale prøver og internasjonale tester (jf. Elstad, 2010). Hvis vi studerte en kortere periode, for eksempel en måned, kunne vi risikert at resultatene i for stor ble preget av midlertidige svingninger i skoledekningen.

At vi valgte å undersøke et helt år, gjorde det nødvendig å begrense antall aviser, for at ikke det empiriske materialet skulle bli for omfattende. Et utvalg på tre aviser er et overkommelig omfang, samtidig som vi får en viss bredde. I valget av aviser la vi flere kriterier til grunn: Vi ønsket aviser med store opplag og mange lesere, slik at resultatene våre best mulig kunne speile det inntrykket avislesere flest får av forskeres deltakelse i skolesaker. Videre ville vi ha med ulike typer aviser, ettersom tidligere studier har vist at avisenes redaksjonelle profil kan ha en del å si for hvilken type deltakelse forskere har (se bl.a. Albæk et al., 2002; Bakken & Kjeldsen, 2013). Vi så det også som viktig å inkludere en avis med redaksjon utenfor hovedstadsområdet. Tidligere studier har nemlig pekt på en tendens til at norske journalister er i regelmessig kontakt med noen få forskere (se bl.a. Eide & Ottosen, 1992), og det er ikke utenkelig at geografisk nærhet har en viss betydning for hvilke forskere avisredaksjonene velger å knytte til seg. Ut fra disse kriteriene valgte vi å undersøke den største abonnementsavisen, den største løssalgsavisen og den største regionsavisen i landet: *Aftenposten*, *VG* og *Bergens Tidende*. At materialet ikke inkluderer lokalaviser, kulturaviser (f.eks. *Morgenbladet*) eller næringslivsaviser (f.eks. *Finansavisen*), er en begrensning ved vår undersøkelse som vi må ta hensyn til når vi tolker resultatene. Vi har heller ikke med aviser med redaksjon i Midt- eller Nord-Norge.

Materialet for undersøkelsen ble samlet inn fra mediearkivet Atekst, som inneholder samtlige tekster publisert i de tre avisene i 2013 i digitalisert og søkbar form. For å identifisere de avisartiklene som omhandler skole, gjorde vi først et søk i arkivet etter tekster som inneholder én eller flere av følgende bokstavkombinasjoner: "elev", "lær", "skol" og "skul". Vi regnet det som sannsynlig at dette søket ville fange opp samtlige artikler om skole, da det er vanskelig å skrive om skole på bokmål eller nynorsk uten å bruke minst én av disse frasene. Vi bør likevel holde muligheten åpen for at noen tekster om skole kan ha falt utenfor.

Dette første søket ga treff på 4365 artikler fra 2013 i de tre avisene. Flertallet av disse handlet imidlertid ikke om skole, men kom med først og fremst fordi

"lær" er en vanlig bokstavkombinasjon i norsk. Vi gjorde derfor en manuell gjennomgang av de 4365 artiklene for å identifisere de som faktisk handlet om skole. Som tidligere nevnt inkluderte vi alle artikler som omhandler skolesystemet generelt eller én eller flere konkrete skoler og den virksomheten som foregår der, samt tekster om lærerutdanning. Totalt var dette 1712 artikler. Disse 1712 artiklene ble deretter gjennomgått på nytt for å identifisere artikler med forskere. For at en artikkel skulle tas med, satte vi som krav at forskeren måtte være navngitt, og at det kom eksplisitt fram i artikkelen at personen var ansatt i en vitenskapelig stilling ved et universitet, en høyskole eller et forskningsinstitutt. Dette innebar at vi ekskluderte et fåtall artikler med personer som vi – på grunn av vår kjennskap til fagmiljøet – vet jobber som forskere, men der dette ikke kom fram i artikkelen. Dette gjorde vi dels fordi det ville blitt metodisk vanskelig å sjekke yrkestilhørigheten til alle personer som var omtalt i de 1712 artiklene. Dels kan det argumenteres for at disse artiklene uansett ikke ville belyse vår problemstilling, som omhandler forskeres deltakelse i avisenes dekning av skolesaker; hvis det ikke framgår i teksten at personen er en forsker, kan det jo vanskelig sies at denne personen agerer i kraft av å være forsker.

De artiklene der det opptrer en forsker, er blitt gjort til gjenstand for en kvantitativ innholdsanalyse. Styrken til denne metoden er at den kan gi en bred oversikt over tendenser i et større tekstmateriale (Østbye et al., 2013), og dermed kan den bidra til å oppfylle denne studiens formål om å beskrive omfanget og arten av forskeres deltakelse i norske aviser. Innholdsanalysen ble gjennomført på følgende måte: For hver artikkel registrerte vi hvilken avis den var publisert i, navn på den eller de forskerne som var omtalt i artikkelen, samt forskerens institusjonelle tilhørighet. Deretter ble artiklene kodet innenfor tre kategorier: type uttalelse, artikkelforfatter og tema. I kategorien "type uttalelse" tok vi utgangspunkt i inndelingen hos bl.a. Albæk et al. (2002) og Bakken og Kjeldsen (2013) og kodet artiklene som 1) *formidling*: når forskeren opptrer i avisen for å formidle egne forskningsresultater eller mer etablert kunnskap fra sitt fagfelt, eller 2) *kommentering*: når forskeren kommenterer og gir faglige perspektiver på en nyhetssak. I kategorien "artikkelforfatter" kodet vi artiklene som 1) *forsker*: når forskeren selv har skrevet teksten, eller 2) *journalist eller andre*: når forskeren er omtalt i en tekst skrevet av andre enn forskeren selv, i hovedsak journalister, men også innsendere av kronikker, leserinnlegg o.l.

I kategorien "tema" registrerte vi hvilket skolerelatert tema artikkelen omhandlet. Da vi ikke hadde noen eksisterende klassifiseringer å ta utgangspunkt i, måtte vi utvikle vår egen klassifisering induktivt ut fra selve materialet. Vi leste gjennom alle artiklene og noterte hvilket tema hver av dem omhandlet, og disse spesifikke temaene forsøkte vi deretter å samle i noen færre, mer generelle kategorier. Vi ønsket å lage tematiske kategorier som til sammen favnet om hele materialet, som var gjensidig utelukkende, og som kunne defineres så entydig at kodingen fikk en høyest mulig grad av reliabilitet. Til slutt endte vi opp med tretten tematiske kategorier. Kategoriene er definert i

tabell 1, og der gir vi også et eksempel på en avisoverskrift innenfor hver kategori fra vårt empiriske materiale.

Tabell 1 Klassifisering av temaer i avisartikler om skole

Tema	Definisjon	Eksempel fra materialet
Elevers forutsetninger	Forutsetninger som elever kommer til skolen med, slik som talent, utviklingsnivå og språkbakgrunn	"Forsker: To språk er først og fremst en fordel for ressurssterke" (<i>Aftenposten</i>)
Elevers kompetanse	Elevers kompetanse innenfor et område, slik denne kommer fram til eksamen, i tester eller i kartlegginger gjort av forskere	"Tar mer engelsk – uten å bli bedre" (<i>BT</i>)
Læreres kompetanse	Den kompetansen lærere har, samt den kompetansen lærerutdanning og etter- og videreutdanning skal gi dem	"Syv sider er mobbepensumet til lærerstudentene" (<i>BT</i>)
Undervisning	Gjennomføring av undervisning, inkludert metoder og organisering	"Lurer matte inn i elevenes hoder" (<i>VG</i>)
Tilpasset opplæring	Tilrettelegging av undervisningen for enkeltelever og grupper	"Verdens største skolestudie: Nivådeling har null effekt" (<i>Aftenposten</i>)
Faginnhold	Innhold i skolefagene	"Religionsfaget svekket" (<i>VG</i>)
Læremidler	Læremidler og bruken av disse	"Dette er Norges mest populære lærebøker" (<i>Aftenposten</i>)
Annen aktivitet i skolen	Andre aktiviteter i skolen enn det som direkte faller inn under undervisningen, slik som lek, fysisk aktivitet og kulturtilbud	"Aktive barn lærer best" (<i>VG</i>)
Skolesystem	Overordnede spørsmål om skolesystemet, slik som antall skoleår, bruk av karakterer	"Karakterer fungerer dårlig for barn" (<i>BT</i>)
Skolemiljø	Det fysiske og sosiale skolemiljøet, slik som inneklima, trivsel, skolemat, mobbing	"Fikk skolemat – sluttet å bråke" (<i>VG</i>)
Skole- og fagvalg	Elevers valg av fag, skole og utdanningsprogram	"Hjerneforsker vil stoppe flukten fra realfagene" (<i>Aftenposten</i>)
Testing	Bruk av tester i skolen	"Mener PISA er blitt et VM for skolesystemer" (<i>Aftenposten</i>)
Frafall	Frafall fra skolen	"Neste snuoperasjon må få frafallet ned" (<i>Aftenposten</i>)

To tematiske kategorier som ligger tett opptil hverandre, er "elevers kompetanse" og "testing". Vi vil presisere at artikler som formidler resultater fra for eksempel nasjonale prøver eller internasjonale tester som PISA, vil klassifiseres som "elevers kompetanse", i likhet med artikler om eksamensresultater. Kategorien "testing" er forbeholdt artikler som tar for seg testvirksomheten som sådan, og for eksempel diskuterer testenenes kvalitet, den politiske bruken av resultatene og testingens konsekvenser for skolens undervisningsvirksomhet.

Videre bør det bemerkes at det fins enkelte artikler i materialet som berører flere temaer i samme tekst. Slike artikler har vi klassifisert etter det temaet som

er det dominerende i artikkelen, og som gjerne også løftes fram i artikkelens tittel og ingress. Ingen artikler har blitt kodet innenfor flere tematiske kategorier.

På grunn av materialets omfang ble arbeidet med å kode artiklene fordelt mellom denne studiens to forfattere, og for å undersøke hvor sammenfallende kodingen vår var, gjennomførte vi en interkoder-reliabilitetstest. Vi gjorde et tilfeldig utvalg av 52 artikler, som tilsvarer ca. 25 % av materialet, og kodet disse artiklene hver for oss. Vi regnet deretter ut Cohen's kappas innenfor hver av de tre kodede kategoriene. Cohen's kappas er et statistisk mål på graden av sammenfall mellom to kodere på en skala fra -1 til 1, der 1 betyr fullstendig sammenfall i kodingen. I kategorien "type uttalelse" ble kappas 0,873, i kategorien "artikkelforfatter" ble kappas 1,000, og i kategorien "tema" ble kappas 0,869. Landis og Koch regner kappas-verdier over 0,81 som "Almost Perfect" (Landis & Koch, 1977, s. 165), mens Fleiss omtaler verdier over 0,75 som "excellent" (Fleiss, 1981, s. 218), så vi har altså grunn til å betrakte kodingen av materialet som svært reliabel.

Resultater

Resultatene av denne undersøkelsen viser at det forekommer en navngitt forsker i ca. 12 % av avisenes artikler om skole, nærmere bestemt i 209 av 1712 artikler. Som det framgår av figur 1, utgjør artikler med forskere et klart mindretall i alle tre aviser skoledekning, men det er visse forskjeller mellom avisene. Ser vi på antallet artikler der forskere uttaler seg om skole, ligger VG betraktelig lavere enn de to øvrige avisene: VG har 40 artikler, mens *Aftenposten* har 96 og *BT* har 73. Målt i forhold til avisenes totale dekning av skole er imidlertid VG den avisen som oftest trekker inn forskere i skolesaker. I VG opptrer det forskere i ca. 24 % av artiklene om skole, mens andelen både i *Aftenposten* og *BT* er ca. 11 %.

Figur 1. Antall avisartikler med og uten forsker i tre norske aviser i 2013 (N=209)

Undersøkelsen viser videre at det er mange forskere som får mulighet til å uttale seg om skole i disse tre avisene. Totalt opptrer det 161 navngitte forskere i de 209 analyserte artiklene. Flertallet av disse – nærmere bestemt 116 – opptrer i kun én artikkel hver, mens vi i den andre enden av skalaen finner en liten gruppe på åtte forskere som opptrer i fire eller flere artikler hver. En liste over de forskerne som opptrer hyppigst, er presentert i tabell 2, og på toppen av listen finner vi Thomas Nordahl, professor i pedagogikk ved Høgskolen i Hedmark; Svein Sjøberg, professor i naturfagdidaktikk ved Universitetet i Oslo; Ingrid Grimsmo Jørgensen, høgskolelektor i pedagogikk ved Høgskolen i Lillehammer; og Anders Bakken, forsker i sosiologi ved NOVA.

Tabell 2 Forskere som opptrer i avisene fire ganger eller flere

Forsker	Antall opptredener
Thomas Nordahl	9
Svein Sjøberg	8
Ingrid Grimsmo Jørgensen	7
Anders Bakken	6
Christian Beck	4
Rolf Vegar Olsen	4
Oddrun Samdal	4
Torberg Falch	4

Ser vi på institusjonstilhørigheten til de forskerne som opptrer i avisene, finner vi at Universitetet i Oslo skiller seg klart ut. I alt opptrer UiO-ansatte forskere hele 52 ganger i disse tre avisenes skoledekning i løpet av 2013. Som det framgår av tabell 3, er forskere ved Universitetet i Bergen nummer to på listen, med 22 opptredener. Deretter følger NTNU med 15 opptredener, NIFU med 12 og Høgskolen i Hedmark med 10. Det er altså forskere fra de tre største universitetene som opptrer oftest i avisenes artikler om skole. Vi kan også merke oss hvordan noen få, svært synlige enkeltforskere bidrar til synliggjøringen av enkelte institusjoner: At Høgskolen i Hedmark, NOVA og Høgskolen i Lillehammer er blant de ti institusjonene som forekommer oftest i avisene, skyldes i all hovedsak tre personer: Thomas Nordahl, Anders Bakken og Ingrid Grimsmo Jørgensen.

Tabell 3 De ti institusjonene som forekommer oftest i avisenes skoledekning

Institusjon	Antall opptredener
Universitetet i Oslo	52
Universitetet i Bergen	22
NTNU	15
NIFU	12
Høgskolen i Hedmark	10
Høgskolen i Oslo og Akershus	9
Høgskolen i Bergen	9
NOVA	8
Høgskolen i Lillehammer	8
Universitetet i Stavanger	7

Som nevnt i metodeavsnittet ble de 209 artiklene med forskere sortert i tretten kategorier etter hvilket tema de omhandlet. Resultatene av denne kategoriseringen er vist i tabell 4, og her ser vi at det er ett tema som forskere uttaler seg spesielt ofte om i avisene, nemlig "skolemiljø". Det fysiske og/eller sosiale miljøet i skolen er tema for ca. 25 % av artiklene, nærmere bestemt 53 av 209. Noe som bidrar sterkt til dette høye tallet, er en mobbesak som fikk mye oppmerksomhet i mange norske medier dette året, og som alle de tre avisene i vår undersøkelse fulgte opp med en rekke artikler om mobbetematikk. Det er imidlertid også mange andre saker som tas opp vedrørende skolemiljøet, blant annet den betydningen inneklima og skolemat har for elevenes trivsel og læring. Det temaet som forekommer nest flest ganger i vårt materiale, er "testing". Dette er tema for 28 artikler, og her finner vi blant annet forskere som kritiserer eller forsvarer bruken av skoletester i kjølvannet av offentliggjøringen av PISA-resultatene høsten 2013.

En mer generell tendens vi kan merke oss i den tematiske fordelingen, er at forskere i de fleste tilfellene uttaler seg om det vi kan betegne som undervisningens rammefaktorer eller kontekst. I tillegg til nevnte "skolemiljø" og "testing" finner vi en rekke artikler om "skole- og fagvalg", "frafall" og "skolesystem" generelt, samt om de forutsetningene elevene kommer til skolen med, og den kompetansen de går ut med i andre enden. Det som foregår i klasserommene, selve undervisningsaktivitetene, får imidlertid lite oppmerksomhet: Det er tre tematiske kategorier som på en eller annen måte berører undervisningsvirksomheten, og det er "undervisning", som er tema i 21 artikler, "tilpasset opplæring", som er tema i 12 artikler, og "læremidler" som er tema i 5 artikler. Til sammen utgjør artikler om disse tre temaene kun ca. 18 % av materialet.

Tabell 4 Artikler om skole i *Aftenposten*, *VG* og *BT* klassifisert etter tema ($N=209$)

Tema	Antall artikler
Skolemiljø	53
Testing	28
Undervisning	21
Læreres kompetanse	18
Elevers kompetanse	14
Skole- og fagvalg	13
Skolesystem	12
Tilpasset opplæring	12
Elevers forutsetninger	11
Faginnhold	10
Frafall	9
Læremidler	5
Annen aktivitet i skolen	3

Undersøkelsen av hva forskere gjør når de uttaler seg om skole i avisene, viser at de i ca. 63 % av tilfellene – nærmere bestemt i 132 artikler – bruker sin faglige ekspertise til å kommentere aktuelle nyhetssaker. Artikler der forskerne formidler forskningsresultater eller mer etablert kunnskap fra sitt fag, er altså i mindretall, men utgjør likevel en betydelig andel: 77 av 209 artikler, det vil si ca. 37 %. Som det framgår av figur 2, er kommentering av nyhetssaker forskernes primære aktivitet i alle de tre avisene, men fordelingen av kommentering og formidling varierer noe. Igjen er det *VG* som skiller seg mest ut: Her er fordelingen forholdsvis jevn, med ca. 58 % kommentering og ca. 42 % formidling, mens *Aftenposten* og *BT* har en større andel kommentering, henholdsvis ca. 64 % og ca. 66 %.

Figur 2. Antall artikler der forskere kommenterer nyheter eller formidler forskning i tre aviser ($N=209$)

En klar majoritet av de avisartiklene der forskere uttaler seg som skole, er ikke skrevet av forskere, men av journalister eller andre. Kun 33 av de 209 tekstene vi har undersøkt, altså ca. 16 %, er kronikker, leserinnlegg eller andre typer tekster der forskeren selv står oppført som forfatter. I dette tilfellet er det *BT* som skiller seg ut fra de to øvrige avisene. I *Aftenposten* er ca. 12 % og i *VG* er ca. 10 % av artiklene skrevet av forskerne selv, mens andelen i *BT* er hele ca. 25 %. Noe som bidrar til denne høye andelen i *BT*, er en fast spalte der doktorander får anledning til å presentere sin forskning i forbindelse med disputasen, og blant disse doktorandene finner vi flere som har forsket på skole.

Figur 3. Antall artikler om skole skrevet av forskere og av journalister eller andre ($N=209$)

Diskusjon

Resultatene av vår empiriske undersøkelse stemmer i stor grad overens med hovedtendensene i tidligere studier av forskere i media (Albæk, 2011; Albæk et al., 2002; Albæk et al., 2003; Albæk et al., 2011; Horsbøl, 2010), noe som indikerer at forskernes deltakelse i norske avisers skoledekning ikke skiller seg markant ut fra den deltakelsen forskere har i media generelt. Vi vil nå se nærmere på tre områder der våre resultater tydelig sammenfaller med tidligere forskning, diskutere disse og peke på noen interessante nyanseforskjeller.

For det første viser vår undersøkelse at det også innenfor skolefeltet er en liten gruppe forskere som er stadige gjengangere i avisspaltene, mens et stort antall forskere kun opptrer én gang. Tendensen er riktignok ikke like sterk som for eksempel den Bakken og Kjeldsen (2013) har beskrevet innenfor retorikkfaget, der én person alene sto for flertallet av uttalelsene til de danske avisene, men den er helt klart til stede: De åtte mest profilerte forskerne har til sammen 46 opptredener i avisene. Resultatene viser også at det er forskere ved

de tre største universitetene som oftest uttaler seg til avisene om skole, men at nettopp Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen er så godt representerte som de er, kan også til en viss grad skyldes at vi har undersøkt aviser med redaksjon nettopp i Oslo og Bergen.

For det andre ser vi at forskernes oppdrag i avisenes dekning av skole primært er å kommentere aktuelle nyhetssaker, og sekundært å formidle egen forskning eller mer etablert kunnskap fra faget. Fordelingen mellom kommentering og formidling i vårt materiale er imidlertid noe jevnere enn det som er beskrevet innenfor en del andre fagområder (Albæk et al., 2002; Albæk et al., 2011; Bakken & Kjeldsen, 2013; Hornmoen, 2010; Horsbøl, 2010; Ottosen, 1988). Totalt utgjør kommenteringen ca. 63 % og formidlingen ca. 37 %, og i VG er fordelingen enda jevnere: ca. 58 % kommentering og ca. 42 % formidling. Det ser altså ut til at forskere har ganske gode muligheter til å formidle ny forskning og fagkunnskap om skolen i disse tre avisene, og at de ikke er nødt til å vente på at en nyhetssak tilfeldigvis skal berøre deres kompetanseområde, og at en journalist skal ringe dem og be om en kommentar.

For det tredje viser vår undersøkelse at en del forskere bidrar i avisene med egenskrevne tekster om skole, slik som kronikker og leserinnlegg. Dette skjer imidlertid i noe mindre grad enn innenfor en del andre fagområder. Både Albæk et al. (2002) og Bakken og Kjeldsen (2013) fant at bortimot 20 % av avistekstene der det opptrådte en forsker, var skrevet av forskeren selv. I vårt materiale er andelen ca. 16 %, og i VG er den så lav som ca. 10 %.

Som vi nå har sett, er det på de fleste områder kun nyanseforskjeller mellom forskernes deltakelse i norske avisers dekning av skole og forskeres deltakelse i media generelt. Våre resultater peker imidlertid på én interessant forskjell: Forskere ser ut til å være uvanlig godt synlige i norske avisers dekning av skole. Det fins riktignok ingen direkte sammenlignbare tall fra andre fagområder, men som vi så i den innledende forskningsgjennomgangen, fant Albæk et al. (2002) at den danske avisen som oftest trakk inn forskere, hadde en forsker i 6,5 % av sine artikler. De tallene vi fant i vår undersøkelse, er altså påfallende høye: Totalt opptrer det en forsker i ca. 12 % av artiklene om skole i disse tre avisene, og i VG er andelen så stor som ca. 24 %. Det virker dermed som at skole er et tema som avisene gjerne henter inn forskere for å belyse, og at forskerne i stor grad er villige til å stille opp og bringe sin forskningsbaserte kunnskap ut til offentligheten. Dette er spesielt interessant å merke siden skole, som nevnt tidligere, er et felt som flere andre grupper enn forskere har personlig eller profesjonell erfaring fra. Journalistene har dermed mange ulike kilder å velge mellom, men i et stort antall tilfeller velger de altså en forsker.

Vi bør imidlertid ta noen forbehold. Tallet 6,5 % i undersøkelsen til Albæk et al. (2002) er regnet ut fra avisens totale antall tekster, inkludert seksjonene for sport, underholdning, tv og andre deler av avisen der det er lite sannsynlig at det vil forekomme forskere. Vi har derimot regnet ut hvor stor andel av avisenes 1712 artikler om skole som omtaler forskere, og disse 1712 artiklene er i stor

utstrekning hentet fra avisenes seksjoner for innenriksnyheter og debatt, som er seksjoner der vi kunne vente å finne mange forskere, også i artikler om andre temaer enn skole.

Et annet viktig forbehold som bør tas ved tolkningen av dette funnet, og av de øvrige resultatene av vår undersøkelse, er at vi kun har tatt for oss én årgang av tre aviser. Våre konklusjoner vil derfor ikke nødvendigvis ha gyldighet for andre aviser eller andre årganger, langt mindre for norske medier generelt. Det er også grunn til å tro at enkelte av våre resultater til en viss grad er preget av vårt valg av aviser og årgang. Som nevnt kan hvilke forskere og institusjoner som opptrer spesielt ofte i avisene, ha sammenheng med den geografiske beliggenheten til avisenes redaksjoner: Oslo og Bergen. Det er dessuten ikke sikkert at skolemiljø og testing er såpass framtrædende temaer i forskernes uttalelser i andre årganger enn 2013. Dette året var det som nevnt en mye omtalt mobbesak, som førte til et stort fokus på det sosiale miljøet i skolen, og 2013 var i tillegg et år da nye PISA-resultater ble offentliggjort. Hovedtendensene i våre resultater er imidlertid i stor grad sammenfallende med tidligere forskning, og det er såpass mange likhetstrekk mellom de tre studerte avisene, at vi kan anta at våre konklusjoner har en viss overføringsverdi til norske avisers skoledekning generelt. De tre avisene vi har undersøkt, er dessuten så sentrale i det norske mediebildet at den deltakelsen forskerne har i akkurat disse avisenes skoledekning, uansett vil ha interesse i seg selv.

Konklusjon

Med de forbeholdene som er angitt ovenfor, kan vi nå formulere et svar på denne artikkelens overordnede problemstilling: *Hva kjennetegner forskeres deltakelse i norske avisers dekning av skole?* Hovedtendensen er at forskere opptrer i avisenes skoledekning som kilder eller intervjuobjekter i artikler skrevet av journalister eller andre, og deres primære oppdrag er å kommentere aktuelle nyhetssaker, selv om det også er rom for å formidle forskning. Det er mange personer som uttaler seg om skolen i kraft av å være forsker, men det noen få forskere som stadig går igjen i avisenes skoledekning. De nevnte tendensene er i stor grad sammenfallende med hva tidligere forskning har sagt om forskeres deltakelse i media, men våre resultater indikerer at skole er et tema der avisene trekker inn forskere oftere enn vanlig. I tillegg kan vi sammenfatte den tematiske analysen av vårt materiale med å si at forskere opptrer i avisene først og fremst for å uttale seg om skolens rammefaktorer, spesielt det fysiske og sosiale skolemiljøet, om den bakgrunnen og kompetansen som lærere og elever kommer til skolen med, og om den kompetansen elevene demonstrerer på eksamener, tester og prøver. Det som skjer inne i klasserommene, selve undervisningen, blir sjeldnere omtalt.

Deltakelsen forskerne har i avisenes dekning av skole, kan på mange måter ses på som positiv både for de fagmiljøene som studerer skolen, og for selve skolesektoren. At forskere er såpass godt synlige i avisenes skoledekning, indikerer at avisredaksjonene er interesserte i forskningsbasert kunnskap om skolen. Og som våre resultater viser, er det også en rekke forskere – hele 161 i løpet av et år – som griper den muligheten avisene gir dem til å utføre vitenskapens formidlingsoppdrag og bringer forskningsbasert kunnskap inn i den offentlige refleksjonen omkring skolen. Dette burde være positivt også for skolen: Som nevnt innledningsvis kan mediedebatten ha stor betydning for den politiske styringen av skolen, og skolesektoren vil være tjent med at denne debatten er godt forskningsmessig informert, og at det ikke bare er politiske ideologier eller tilfeldige enkeltsaker og enkeltskjebner i nyhetsbildet som får sette agendaen.

Samtidig kan det diskuteres om forskerne ideelt sett burde vært enda mer synlige i avisenes skoledekning enn de er. At det opptrer en forsker i ca. 12 % av artiklene om skole, er riktignok en større andel enn det som er funnet i liknende studier, men det er samtidig ikke til å komme fra at forskerne er fraværende i det store flertallet – ca. 88 % – av artiklene. Å gjøre forskningen enda mer synlig i avisene betyr ikke at alle forskere skal bli like markante mediefigurer som det lille knippet av forskere som stadig uttaler seg om skole i avisene; det vil det neppe være rom for. Men hvis for eksempel de 116 forskerne som opptrer i avisene én gang, hadde hatt ytterligere en opptreden hver, ville forskernes totale synlighet i avisenes skoledekning økt betraktelig. Vår undersøkelse antyder dessuten hva forskerne selv kan gjøre for å øke sin tilstedeværelse i avisene: De kan skrive flere avistekster selv, for eksempel kronikker og debattinnlegg, der de formidler egen forskning eller bruker sin fagkunnskap til å belyse aktuelle saker i nyhetsbildet.

En mulig negativ side av forskernes deltagelse i avisenes skoledekning er den tendensen avisene har til å bruke forskere til å belyse det som ligger omkring lærerne og deres undervisningsvirksomhet, slik som rammefaktorer, elevbakgrunn og elevresultater, mens det som skjer i klasserommene, faller mer i skyggen. Dette kan potensielt skape et bilde av skolen som en 'black box' der en viss input, slik som økonomiske ressurser, skolebygninger, skolemat og lærernes utdanningsnivå, genererer en bestemt output i form av eksamens- og testresultater, og hvis man vil ha en annen eller forbedret output, må man justere inputfaktorene. Hva de enkelte lærerne kan utrette som autonome profesjonsutøvere, kan dermed lett bli oversett, og det vil neppe være i skolesektorens – og i hvert fall ikke i lærernes – interesse. Hva som er årsaken til denne tematiske fordelingen av forskernes uttalelser til aviser, er vanskelig å bestemme. Én forklaring kan være at temaer som mobbing, skolemat og testing er mer medievennlig stoff enn lærernes arbeidsmåter. En annen forklaring kan være at dette gjenspeiler forskningsinteressene i norsk skoleforskning generelt, eventuelt hos de forskerne som oftest uttaler seg til avisene. Uansett hva årsaken

er, kunne mediebildet av skolen nok blitt mer nyansert dersom de som forsket på lærerne og deres undervisningsvirksomhet, fikk en mer framtrædende plass.

Hvis vår undersøkelse skulle blitt fulgt opp med videre forskning, kunne det vært interessant å sammenligne våre resultater med analyser av andre aviser og andre årganger, og gjerne også andre medier, for å se om de tendensene vi har beskrevet, er allment utbredt. Man kunne også gjort mer systematiske sammenligninger med andre fagfelt, for å se om skole faktisk er tema der forskere er uvanlig godt representerte i avisene, slik våre resultater antyder. Det kunne også vært interessant å gå mer kvalitativt til verks og for eksempel følge én skolesak over tid og se hvordan forskerne bidrar til utviklingen av denne: Kommer forskerne inn for å gi bakgrunnsinformasjon og forklaringer, eller foreslår de løsninger? Diskuterer forskerne først og fremst med hverandre, eller går de i debatt med politikere, skoleledere eller lærere?

Litteratur

- Albæk, E. (2011). The interaction between experts and journalists in news journalism. *Journalism*, 12(3), 335–348.
- Albæk, E., Christiansen, P. M. & Tøgeby, L. (2002). *Ekspert i medierne. Dagspressen brug af forskere 1961–2001*. Århus: Magtudredningen.
- Albæk, E., Christiansen, P. M. & Tøgeby, L. (2003). Experts in the Mass Media: Researchers as Sources in Danish Daily Newspapers, 1961–2001. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 80(4), 937–948.
- Albæk, E., Elmélund-Præstekær, C., Hopmann, D. N., & Klemmensen, R. (2011). Experts in Election News Coverage. Process or Substance? *Nordicom Review*, 32(1), 45–58.
- Bakken, J., & Kjeldsen, J. E. (2013). Talernes fortolkere. Retorikkeksperter i skandinavisk dagspresse 2001–2010. *Rhetorica Scandinavica*, 65, 55–72.
- Brewer, P. R., & Sigelman, L. (2002). Political Scientists as Color Commentators. Framing and Expert Commentary in Media Campaign Coverage. *The International Journal of Press/Politics*, 7(1), 23–35.
- Dunwoody, S. (1999). Scientists, Journalists and the meaning of Uncertainty. In S. M. Friedman, S. Dunwoody, & C. L. Rogers (Red.), *Communicating Uncertainty. Media Coverage of New and Controversial Science* (s. 59–80). New Jersey: L. Erlbaum Associates.
- Eide, M., & Ottosen, R. (1994). ‘Science journalism’ without science journalists: notes on a Norwegian media paradox. *Public Understanding of Science*, 3(4), 425–434.
- Elstad, E. (2010). PISA i norsk offentlighet: politisk teknologi for styring og bebreidelsesmanøvrering. I E. Elstad, & K. Sivesind (Red.), *PISA – sannheten om skolen?* (s. 100–121) Oslo: Universitetsforlaget.
- Fleiss, J. L. (1981). *Statistical methods for rates and proportions, 2nd edition*. New York: Wiley.
- Friedman, S. M., Dunwoody, S. & Rodgers, C. L. (Red.) (1999). *Communicating uncertainty. Media coverage of new and controversial science*. New Jersey: L. Erlbaum Associates.
- Friedman, S. M., Dunwoody, S. & Rodgers, C. L. (Red.) (1986). *Scientists and journalists. Reporting science as news*. New York: Free Press.
- Giddens, A. (1990). *The Consequences of Modernity*. Stanford: Stanford University Press
- Goodell, R. (1977). The Visible Scientists. *The Sciences*, 17(1), 6–9.

- Hansen, A., & Dickinson, R. (1992). Science Coverage in the British Mass Media: Media Output and Source Input. *Communications*, 17(3), 365–377.
- Hopman, D. N., & Strömbäck, J. (2010). The rise of the media punditocracy? Journalists and media pundits in Danish election news 1994–2007. *Media Culture Society*, 32(6), 943–960.
- Hornmoen, H. (2010). *Førti år i forskningens tjeneste. Fremvoksende naturvitenskapelig og medisinsk forskning i A-magasinet og VG i 1966, 1986, 2006*. Oslo: Sakprosa-skrifter.
- Horsbøl, A. (2010). Experts in political communication. The construal of communication expertise in prime time television news. *Journal of Language and Politics*, 9(1), 29–49.
- Kyvik, S. (2001). *Publiseringsvirksomheten ved universiteter og vitenskapelige høyskoler. NIFU skriftserie nr. 15*. Oslo: NIFU.
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). The Measurement of Observer Agreement for Categorical Data. *Biometrics*, 33(1), 159–174.
- Nelkin, D. (1995). *Selling Science. How the Press Covers Science and Technology*. Rev. Ed. New York: W. H. Freeman and company.
- Ottosen, R. (1988). *Forskningsformidling og journalistikk. En undersøkelse av journalisters bruk av forskere som kilder i 13 norske dagsaviser. Forskningsrapport nr. 4*. Oslo: Norsk journalisthøgskole.
- Tjeldflåt, G. M., & Åkernes, H. L. (2013). – Har tillit til lærestedene. *Bergens Tidende*, s. 3, del 1.
- Zher, S. C. (1999). Scientists Representations of Uncertainty. In S. M. Friedman, S. Dunwoody, & C. L. Rogers (Red.), *Communicating Uncertainty. Media Coverage of New and Controversial Science*. (s. 3–22) New Jersey: L. Erlbaum Associates.
- Østbye, H., Helland, K., Knapskog, K., Larsen, L. O., Moe, H. (2013). *Metodebok for mediefag*. 4. utg. Bergen: Fagbokforlaget.